

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

07.12.2018. Nr. 30.1-8.7/306225

Uz b/d Nr. b/n

SIA "S"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "S", reģ. Nr... (turpmāk – Iesniedzējs), iesniegumu par uzziņas pieprasījumu par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem un izdevumu personifikāciju (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98.panta pirmo daļu, lūdz uzziņu par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumu definīciju, kā arī par nodokļu normu piemērošanu iesniegumā aprakstītajā situācijā. Uzziņa nepieciešama, lai korekti piemērotu nodokļus konkrētā situācijā.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu situācijas faktu izklāstu.

Iesniedzēja viens no pamatdarbības veidiem ir sporta pakalpojumu sniegšana korporatīvajiem klientiem (juridiskajām personām), proti, uzņēmuma kolektīvam ir piedāvāta iespēja vienota sporta abonementa ietvaros apmeklēt sporta nodarbības. Vienotais abonements nodrošina iespēju visiem uzņēmuma darbiniekiem apmeklēt daudz dažādus sporta klubus, kuri ietilpst S... tīklā.

Klients (SIA "ABC") izmanto šo pakalpojumu uz sekojošiem nosacījumiem:

- Sporta nodarbību apmeklēšana notiek personāla ilgtspējas pasākuma ietvaros, ievērojot nosacījumu, ka šie izdevumi kopā ar reprezentācijas izdevumiem gada laikā nepārsniedz 5% no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi (Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta otrās daļas 7.punkts);

- Vienotā abonementa izmantošanas iespējas ir visam uzņēmuma kolektīvam, taču darba devējam nav tehniskas iespējas sekot līdzi un zināt, kuri no uzņēmuma darbiniekiem izmanto šo iespēju un ja izmanto, tad kādā apjomā un kuri

neizmanto;

- Sporta nodarbību apmeklējumi darbiniekiem tiek organizēti personāla ilgtspējas pasākuma "Veselīgs kolektīvs" ietvaros uz 12 mēnešiem. Pasākuma beigās darbiniekiem būs jādalās ar savu pieredzi un jāpastāsta kādas pozitīvās izmaiņas ir sniegusi šī iespēja;

- SIA "ABC" maksā Iesniedzējam mēneša maksu par abonementu 1500 EUR + PVN neatkarīgi no patērētā apjoma. SIA "ABC" vadība nezinās faktiski izmantoto apmeklējumu skaitu un klubus, kur kolektīvs sportoja. Šo informāciju zinās tikai Iesniedzējs, taču ņemot vērā GDPR regulu, kā arī Iesniedzēja iekšējo uzņēmuma politiku, informācija par darbinieku apmeklējumiem netiek nekur izplatīta un arī darba devējs, kas apmaksā šo pakalpojumu, netiks informēts par notikušiem vai nenotikušiem darbinieku apmeklējumiem.

Iesniedzējs iesniegumā paskaidro, ka Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta otrās daļas 7.punkts nosaka, ka pie izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita visus izdevumus, kas tieši nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, tajā skaitā reprezentācijas izdevumus un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas kopā pārskata gadā pārsniedz piecus procentus no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi. Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta trešajai daļai, šos reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē var neiekļaut tikai tad, ja minētie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta ceturtajā daļā noteikts, ka personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi šā likuma izpratnē ir izdevumi darbiniekiem paredzētu kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumu nodrošināšanai un citi izdevumi darbinieku kolektīva motivēšanai, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai ja likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums.

Ministru kabineta 2017.gada 14.novembra noteikumu Nr.677 "Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu piemērošanas noteikumi" 65.punktā noteikts, ka piemērojot likuma 8.panta ceturto daļu, personāla ilgtspējas pasākumu izdevumos iekļauj izdevumus, kuri veikti darbinieku kolektīvo pasākumu nodrošināšanai.

Iesniedzējs lūdz apstiprināt izpratnes pareizību par tiesību normu piemērošanu konkrētajā situācijā, sniedzot atbildi uz sekojošiem jautājumiem:

1) Vai tāds izdevums (sk. situācijas aprakstu) var attiecināt pie "personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem" un neaplikt ar uzņēmumu ienākuma nodokli, ja kopējo izdevumu summa nepārsniedz 5% no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi?

Iesniedzēja secinājums: kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumiem un ar tiem saistītiem izdevumiem jābūt vēršamiem uz visu darbinieku kolektīva motivēšanu un saliedēšanu. Normatīvie akti neregulē, kādi tieši pasākumi ir

uzskatāmi par kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumiem, tāpēc to nosaka konkrētā uzņēmuma vadība, bet vienlaikus ir izšķiroša nozīme, ka šie pasākumi ir ar noteiktu mērķi – kolektīva motivēšana vai saliedēšana. Tādējādi, ja izdevumi saistībā ar sporta pasākumu rīkošanu darbiniekiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma izpratnē ir atzīstami par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem un tie nav personificējami, tad iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas nav jāpiemēro.

Šajā gadījumā Iesniedzējs uzskata, ka šis ir kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākums. SIA "ABC" vadība, kas iegādājas šo pakalpojumu, nevar identificēt pasākuma konkrētos labuma guvējus, jo nepastāv šāda iespēja, līdz ar to, šis labums nav personificējams. Likuma normas: Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta ceturtā daļa un 8.panta otrās daļas 7.punkts.

2) Vai personāla ilgtspējas pasākumam ir noteikts konkrēts termiņš vai regularitāte – cik bieži un cik ilgi?

Iesniedzēja secinājums: normatīvie akti neregulē, vai pasākumi var būt tikai vienreizēji, vai regulāri, un cik procentuāli darbiniekiem tajos jāpiedalās, bet vienlaikus ir izšķiroša nozīme, ka šie pasākumi ir ar noteiktu mērķi – kolektīva motivēšana vai saliedēšana. No tā izriet, ka pasākums mēdz būt regulārs un 12 mēnešus garš.

3) Vai tādā gadījumā vajag papildus uzrēķināt iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no pasākuma apmaksāta rēķina summas?

Iesniedzēja secinājums: ja izdevumi saistībā ar sporta pasākumu rīkošanu darbiniekiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma izpratnē ir atzīstami par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem un tie nav personificējami, tad iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas nav jāpiemēro. Šajā gadījumā uzņēmuma vadībai nav informācijas par apmeklējumiem un abonementu izmantošanu, ka arī nav iespējas noteikt, kurš darbinieks un cik bieži apmeklēs vai ir apmeklējis sporta nodarbības. Arī nav iespējams noteikt katra konkrētā cilvēka gūto labumu, jo pakalpojums sniegts visam kolektīvam un Iesniedzēja komerciālais piedāvājums ir aprēķināts, vadoties pēc kopējās statistikas par apmeklējumu apjomu visiem S... lietotājiem. No tā izriet, ka izdevumus nav iespējams personificēt un iedzīvotāju ienākuma nodoklis un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas nav jāpiemēro.

4) Ierodoties sporta klubā, darbinieks tiek identificēts ar Iesniedzēja platformas starpniecību kā tās lietotājs, ko izmanto sporta kluba administrators. Vai tas fakts, ka darbinieks tiek identificēts kā S... produkta lietotājs kaut kādā veidā iespaido to, vai šis labums mēdz būt uzskatāms par personificētu? Iesniedzējs vērs uzmanību, ka darba devējam šī informācija par apmeklējumiem nav zināma. Kā arī apmeklētājs tiek identificēts tikai kā aplikācijas lietotājs, nevis kā konkrēta persona, jo Iesniedzēja pārvaldībā esošie dati nesatur personas kodu.

Iesniedzēja secinājums: šobrīd normatīvie akti precīzi nedefinē "personifikācijas" jēdzienu un nepieciešamo pakāpi. Vadība pieņem lēmumu par uzdevumu klasifikāciju, vadoties pēc esošās situācijas analīzes un pieejamiem

faktiem. Aprakstītajā situācijā vadība ar saviem spēkiem nevar skaidri un precīzi personificēt izdevumus, ka arī Iesniedzējs, ņemot vērā GDPR noteikumus un iekšējo uzņēmuma politiku, nesniedz tādu informāciju. Tādējādi izdevumu analīzes brīdī šie izdevumi nav personificējami. Kā arī pakalpojuma saņēmējam nav saskarsmes ar trešo pusi (sporta klubiem) un sporta klubs identificē klientu tikai kā personu, kurai ir tiesības uz sporta nodarbību apmeklēšanu, nevis identificē personu kā tādu. Tādējādi uzņēmuma vadība nevar personificēt šādus izdevumus un tie ir uzskatāmi par nepersonificējamiem izdevumiem.

5) Iesniedzējs lūdz paskaidrot, vai personifikācija skaitās iespējama tikai tad, ja uzņēmējs to var veikt sava uzņēmuma ietvaros, vai arī tad, ja Valsts ieņēmumu dienests var to veikt ar citu iesaistīto uzņēmumu palīdzību? Kādi personas dati nepieciešami un ir obligāti, lai varētu veikt personifikāciju (citiem vārdiem sakot, bez kādiem datiem personifikācija nav veicama un netiks uzskatīta par pabeigtu)?

Iesniedzēja secinājums: šobrīd normatīvie akti precīzi nedefinē personifikācijai nepieciešamo datu apjomu, ka arī precīzus piemērus, līdz ar to Iesniedzējs secina, ka precīzi identificēt jebkuru personu var tikai ar unikālu identifikatoru. Vārds, uzvārds, dzimums nav unikāli, vienīgais unikāls personas identifikators ir personas kods, līdz ar to personas identifikācijai un arī personifikācijas procesam ir nepieciešams personas kods, bez tā identifikācija un personifikācija nevar notikt.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un ņemot vērā no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbilde, uz kuriem ir atkarīga no tā juridiskā vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesnieguma 1., 2. un 3.jautājumu paskaidrojam.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma (spēkā ar 2018.gada 1.janvāri) 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamā bāze veidojas, summējot taksācijas periodā Latvijā un ārvalstīs aprēķinātos objektus, kas minēti šā panta otrajā daļā.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta otrajā daļā noteikts, ka nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver šādus ar nodokli apliekamus objektus:

- 1) sadalīto peļņu, kas ietver:
  - a) aprēķinātās dividendes, tai skaitā ārkārtas dividendes,
  - b) dividendēm pielīdzinātas izmaksas,
  - c) nosacītās dividendes, kas aprēķinātas saskaņā ar šā likuma 7. pantu;
- 2) nosacīti sadalīto peļņu, kas ietver:
  - a) ar saimniecisko darbību nesaistītos izdevumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 8. pantu,
  - b) nedrošos debitoru parādus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 9.pantu,
  - c) palielinātus procentu maksājumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 10.pantu,
  - d) aizdevumu saistītai personai, kas aprēķināts saskaņā ar šā likuma 11.pantu,

e) ienākumus, kurus nodokļu maksātājs būtu saņēmis, vai izdevumus, kuri nodokļu maksātājam nebūtu radušies, ja komerciālās un finanšu attiecības būtu veidotas vai nodibinātas pēc noteikumiem, kas būtu spēkā starp divām neatkarīgām personām, un ja šo starp saistītām personām (no kurām viena ir nodokļa maksātājs) slēgto darījumu vērtība būtu atbilstoša tirgus cenai (vērtībai), kuras aprēķināšanas metodes nosaka Ministru kabinets,

f) labumus, kurus nerezidents piešķir saviem darbiniekiem vai valdes (padomes) locekļiem, neatkarīgi no tā, vai saņēmējs ir rezidents vai nerezidents, ja tie tiek attiecināti uz pastāvīgās pārstāvniecības darbību Latvijā,

g) likvidācijas kvotu.

Tātad saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta otrās daļas 2.punkta "a" apakšpunktu nodokļa maksātājiem ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē ietver arī ar saimniecisko darbību nesaistītos izdevumus, kas aprēķināti saskaņā ar šā likuma 8.pantu.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta otrās daļas 7.punktā noteikts, ka pie izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, pieskaita visus izdevumus, kas tieši nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību, tai skaitā reprezentācijas izdevumus un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas kopā pārskata gadā pārsniedz piecus procentus no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi.

Saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta trešo daļu, piemērojot likuma 8.panta otrās daļas 7.punktu, ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē var neiekļaut tikai tos reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas nepārsniedz likuma 8.panta otrās daļas 7.punktā noteikto apmēru, ja minētie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem.

Atbilstoši Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta ceturtajai daļai personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi ir:

1) izdevumi darbiniekiem paredzētu kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumu nodrošināšanai un citi izdevumi darbinieku kolektīva motivēšanai, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā bāzē vai ja likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums;

2) izdevumi darbinieka nogādāšanai no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu;

3) izdevumi saistībā ar sociālās infrastruktūras objektiem, kas šā likuma izpratnē ir tādi objekti, kuri nav tieši saistīti ar maksātāja saimniecisko darbību un nav paredzēti dzīvesvietas nodrošināšanai darbiniekam:

a) darbinieku izmitināšanas izdevumi, ja darbs notiek arī nakts maiņās,

b) izdevumi par sportam, ēdināšanai un darbinieku bērnu pieskatīšanai paredzētajām telpām;

4) bērnu pabalsti;

5) darba koplīgumā paredzēto pasākumu izdevumi, kuri nav personificējami.

Izvērtējot uzņēmuma īstenoto pasākumu atbilstību personāla ilgtspējas

pasākumu definīcijai, kas noteikta Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta ceturtajā daļā, jāņem vērā, ka personāla ilgtspējas pasākumam ir jābūt vērstam uz visiem uzņēmuma darbiniekiem un nevis konkrētu indivīdu. Tādējādi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normas neregulē, kādi tieši pasākumi ir uzskatāmi par kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumiem, vai tie ir vienreizēji vai regulāri un cik procentuāli darbiniekiem tajos jāpiedalās, bet vienlaikus ir izšķiroša nozīme, ka šie pasākumi ir ar noteiktu mērķi – kolektīva motivēšana vai saliedēšana.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām par personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem ir uzskatāmi uzņēmuma izdevumi saistībā ar uzņēmuma darbiniekiem piedāvāto iespēju vienota sporta abonementa ietvaros apmeklēt sporta nodarbības sporta klubos. Ņemot vērā iesniegumā sniegto situācijas faktu izklāstu, tā kā minētie izdevumi nav personificējami un netiek uzskaitīts katra konkrētā darbinieka gūtais labums, tad darbiniekam neveidojas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekams objekts un nav veicamas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, jo uzņēmums iegādājas vienotu abonementu sporta klubu apmeklējumiem visiem darbiniekiem un uzņēmums nenosaka, kurš darbinieks un cik bieži apmeklē sporta nodarbības.

Atbildot uz iesnieguma 4. un 5.jautājumu paskaidrojam.

Uzņēmums patstāvīgi pieņem lēmumu par to, vai tas īsteno personāla ilgtspējas pasākumus un kāda veida pasākumi ir piemēroti tā darbiniekiem. Uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošanas vajadzībām ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē neiekļauj tos reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kas nepārsniedz Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 8.panta otrās daļas 7.punktā noteikto apmēru (t.i., izdevumus, kas kopā pārskata gadā pārsniedz piecus procentus no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi), ja minētie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem. Gadījumā ja uzņēmums nevar personificēt personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, kā tas ir situācijā, ja uzņēmums iegādājas visiem darbiniekiem vienu sporta abonementu sporta nodarbību apmeklējumiem sporta klubos, tad netiek noteikts katrs konkrētā darbinieka gūtais labums. Līdz ar to uzņēmuma izdevumi saistībā ar uzņēmuma darbinieku kolektīvam piedāvāto iespēju vienota sporta abonementa ietvaros apmeklēt sporta nodarbības netiek personificēti.

Uzņēmumu ienākuma nodokli reglamentējošie normatīvie akti nenosaka kā obligātu prasību personificēt darbinieku gūto labumu no katra konkrētā ilgtspējas pasākuma, ievērojot to, ka personāla ilgtspējas pasākumi nav vērsti uz konkrēto indivīdu, bet gan pasākumi ir organizēti ar noteiktu mērķi motivēt vai saliedēt visu darbinieku kolektīvu.

Sniedzot uzziņu, piemērotas šādas tiesību normas: Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.panta pirmā un otrā daļa, 8.panta otrās daļas 7.punkts, trešā un ceturta daļa.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101.panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektora p.i.

D.Pelēkā

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu